

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.VII.39.550/2021/4.
A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin
a tanács elnöke
Dr. Cséffán József
előadó bíró
Dr. Farkas Katalin
bíró
A felperes: felperes neve
(felperes címe)
A felperes képviselője: Független Rendőr Szakszervezet
ügyintéző: dr. Tordai Gábor kamarai jogtanácsos
(címe)
Az alperes: Budapesti Rendőr-főkapitányság
(alperes címe)
Az alperes képviselője: Dr. Stájerits Erik kamarai jogtanácsos
A per tárgya: megbízási díj kifizetése
A fellebbezést benyújtó fél: alperes
Az elsőfokú bíróság határozatának száma:
Budapest Környéki Törvényszék 20.K.700.379/2020/11.

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék – 20.K.700.379/2020/16. ítélettel kiegészített – 20.K.700.379/2020/11. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 35.000 (harmincötezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 179.336 (százhetvenkilencezer-háromszázharminchat) forint fellebbezési eljárási illeték a magyar állam terhén marad.

Az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Tényállás

[1] A felperes az alperes hivatásos állományú tagja, akit 2013. december 1-jei hatállyal szolgálatparancsnok, szolgálatirányító beosztás szolgálatirányító feladatkör ellátására kineveztek, ezzel a szolgálatparancsnoki beosztása szolgálatparancsnok, szolgálatirányító megnevezésre módosult.

[2] A felperes munkaköri leírását 2013. május 3-án fegyverszoba felelősi feladatokkal, 2016. február 4-én fegyverszoba kezelési feladatokkal egészítették ki.

[3] A felperes szolgálatirányító parancsnoki beosztásának ellátása mellett tartósan, folyamatosan, döntően és túlnyomórésztben kifejezett utasításra 2016. március 1-jétől 2018. január 31-éig őrsparancsnok-helyettesi, 2018. február 1-jétől 2018. október 31-éig ténylegesen napi „szinten”, őrsparancsnoki feladatkört, 2018. november 30-án és 2018. december 3-án őrsparancsnok helyettes feladatkört látott el, amely feladatok nem tartoztak a szolgálatparancsnoki beosztásába.

[4] A felperes 2019. március 18-án szolgálati panaszt terjesztett elő, amelyben kérte az általa teljesített őrsparancsnok-helyettesi és őrsparancsnoki feladatokra tekintettel elsődlegesen a két beosztás közötti illetmény-különbözetnek a megfizetését a 2016. március 1-jétől 2018. január 31-e közötti időszakra vonatkozóan az őrsparancsnokhelyettes és felperes beosztása, míg a 2018. február 1-je és október 31-e közötti időszakra az őrsparancsnok és felperes beosztása figyelembevételével. Másodlagosan az illetményalap 200 %-ának megfelelő megbízási díjat igényelt, valamint annak középídőtől számított késedelmi kamatát.

[5] Budapest Rendőrfőkapitánya a ... Szü. határozatával a felperes szolgálati panaszát, annak megalapozatlansága miatt elutasította. Megállapította, hogy a felperes eredeti beosztásához nem tartozó őrsparancsnok-helyettesi, majd őrsparancsnoki feladatokat nem végzett. A vonatkozó normákban foglaltak szerint látta el kinevezése szerinti szolgálatirányító parancsnoki beosztáshoz tartozó feladatait. Őrsparancsnoki, őrsparancsnok-helyettesi beosztásokhoz tartozó feladatok ellátására utasítást nem kapott.

A felperes keresete és az alperes védirata

[6] A felperes módosított keresetében elsődlegesen 2.241.700 forint megbízási díj, másodlagosan 2.114.881 forint illetmény-különbözet, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A megbízási díj havi mértékét az illetményalap 200 %-ában, azaz havi 77.300.-Ft-ban határozta meg.

[7] Az alperes védiratában a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2.241.700 forint megbízási díjat és ennek 2017. július 1-től a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamatát, valamint a perköltséget.

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés c) pontjában, a 71. § (2)-(6) bekezdésében, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet 35. § (1) bekezdésében, 2. mellékletében, az ORFK utasítás 4. pontjában, 30. pontjában, 46-47. pontjában foglalt rendelkezésekre alapította.

[10] Az elsőfokú bíróság a kereset jogalapját lényegében a keretlevélben foglaltakkal egyezően állapította meg. A megbízási díj havi mértékét mérlegeléssel az illetményalap 200 %-ában, azaz havi 77.300.-Ft-ban határozta meg a 2016. március 1-től 2018. január 31-ig, és a 2018. február 1-től október 31-ig terjedő időszakra vonatkozóan.

[11] A bíróság a megbízási díj mértéke körében megállapította, hogy a felperes megalapozottan hivatkozott az őrparancsnok-helyettes, és őrparancsnok magasabb szintű felelősségére és hatáskörére az elvégzendő feladatok körében. Mivel a felelősséget nem absztrakt módon, hanem a konkrétan ellátandó többletfeladatokra tekintettel állapították meg, az ebben a perben megállapított többletfelelősség egyúttal többletfeladat ellátását is jelenti. Az őrparancsnok-helyettesi és őrparancsnoki többletfeladatok jelentősen magasabb besorolása, illetménye, és a jelentkező többletfelelősség alapján a törvényben meghatározott maximum megbízási díjat állapította meg.

A fellebbezés, a fellebbezés ellenkérelem

[12] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte annak részbeni megváltoztatását, a felperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását.

[13] A fellebbezésben előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást felderítette, a megfelelő jogszabályokat alkalmazta, azonban téves, az alperes számára sérelmes és jogszabálysértő következtetést vont le. Az elsőfokú bíróságnak téves az a megállapítása, amely szerint a felperes a Hszt. 71. § (5) bekezdése szerint jogosult a 200 %-os megbízási díjra. Az elsőfokú eljárás során tényelődást tett arra vonatkozóan, hogy a felperes milyen beosztások mellett milyen megbízásra jogosult. Sem a felperes, sem az eljárásban meghallgatott tanúk nem tettek olyan nyilatkozatot, amelynek alapján a felperes jogosult lett volna 200 %-os megbízási díjra. Az alperesnél 150-200 %-os megbízási díj kiemelt esetekben, a Hszt. által felsorolt kiemelt felelősségben eljáró vezető, valamint középvezetőnek állapítható meg, ebbe a körbe a kapitányságvezető, a főosztályvezető és

helyetteseik tartoznak. Az elsőfokú ítéletben nem szerepel olyan tényállítás, amely szerint felperes végzett volna az előbbieken felsorolt vezető beosztáshoz tartozó feladatokat.

[14] Az alperes álláspontja szerint attól, hogy felperes C, illetve D beosztáshoz tartozó feladatokat végzett beosztásán felül, még nem jogosult a Hszt. szerint meghatározott 200 %-os megbízási díjra. A meghallgatott tanúk előadták, hogy a szolgálat parancsnoki és az őrsparancsnok-helyettesi feladatok között nagyon kevés eltérés mutatkozik, erre tekintettel a jelentősen nagyobb felelősség megállapítása nem megalapozott. Az elsőfokú bíróság indoklásában bár külön vette az őrsparancsnoki D, valamint az őrsparancsnok helyettesi C besorolási kategóriákat, azonban a megbízási díj megállapításánál, összesítve a két besorolást, egységesen állapította meg a 200 %-os megbízási díjat. A bíróság megállapítása, miszerint felperes részére kiemelt felelősséggel járt mind a helyettesítési, mind az őrsparancsnoki többlet feladatok ellátása a tanúvallomások alapján aggályos.

[15] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, az alperes perköltségben marasztalását.

[16] A felperes ellenkérelmében előadta, hogy a megbízási alapján járó díjazás mértékét a hatályos szabályozás alapján az állományilletékes parancsnok, illetve a fogadó szerv munkáltatói jogkört gyakorló vezetője a feladattal, valamint a feladat ellátására beosztottak számával arányosan állapítja meg, illetve a helyettesítési díj mértékét a többletfeladat nagysága, a megbízással együtt járó többlet terhek határozzák meg.

[17] Az elsőfokú bíróság a törvényes keretek között, mérlegeléssel állapította meg a megbízási díj összegét, figyelembe vette a bizonyítási eljárásban feltárt körülményeket (pl. a kiterjesztett felperesi jogköröket, az ellenőrzési kötelezettségeket, vezetői modulokban végzett tevékenységét, a szolgálat szervezését, a parancsnoki feladatait, a helyettesített személy jogkörének a felperessel történő megosztását, az őrsparancsnok fizikai jelenlétének a hiányát), s különösen azt a tényt, hogy a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet 2. számú melléklete alapján a helyi szervnél az őrsparancsnok-helyettes tiszti C, az őrsparancsnok tiszti D kategóriába tartozik. Mindezek felperes tiszthelyettesi beosztásánál hárommal, illetve néggyel magasabbak, nagyobb felelősséggel bírók.

[18] A helyettesített beosztással járó feladatok – az eredeti beosztáshoz képest is – szakmailag magasabb kvalifikáltságú, komolyabb szakértelmet igénylő, nagyobb felelősséggel járó munkát jelentenek, amit igazol azok jelentősen magasabb besorolása is. A bizonyítási eljárás során megállapították, hogy a fenti helyettesítéseket nem havonta egyes napokon, hanem gyakorlatilag minden szolgálati napján, folyamatosan végezte, s az állomány körében parancsnoknak tekintették, akinek végzett feladatai „hajaztak az őrsparancsnokéra”.

A Kúria döntése és a döntés jogi indokai

[19] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[20] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kizárólag a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[21] Az alperes fellebbezését megalapozó jogszabálysértésként kizárólag a Hszt. 71. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezést jelölte meg, csupán a felperes megbízási díjra jogosultsága mértékét vitatta, ezért a Kúria kizárólag ebben a körben vizsgálódhatott.

[22] A Hszt. 71. § (5) bekezdése szerint, ha a hivatásos állomány tagja a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többlétszolgálatért a rendvédelmi illetményalap 50-200%-áig terjedő mértékű díjazásra jogosult.

[23] Az idézett törvényi rendelkezés és az ebben a perben is irányadó bírói gyakorlat (pl. Kf.VII.39.246/2020/4., Kf.VII.40.283/2020/4.) szerint a megbízási díj mértékének meghatározása szabályszerű munkáltatói eljárás esetén a munkáltatói jogkör gyakorlójának mérlegelési jogkörébe tartozik. Ha a munkáltató a többlétszolgálat ellátásáért nem határoz meg díjazást, az azzal összefüggésben indított perben a megbízási díj mértékének a megállapítása a jogszabály által meghatározott keretek között – az eset valamennyi körülményének mérlegelésével – a bíróság feladata.

[24] Az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében a rendvédelmi illetményalap 200%-ában határozta meg a felperest megillető megbízási díjat, a megbízási díj mértékére vonatkozó törvényi rendelkezést nem sértette meg. A mérlegelés egyéb szempontjaira vonatkozó jogszabálysértésre az alperes fellebbezésében nem hivatkozott, ezért a Kúria ebben a körben nem vizsgálódhatott.

[25] A mérlegelés egyéb szempontjaira vonatkozó olyan anyagi jogi vagy eljárás jogi jogszabálysértés, illetve közzétett kúriai határozat megjelölésének, amely a jogszabálysértést megalapozza, továbbá hivatalbóli bizonyítás, vizsgálat elrendelhetőségének hiányában, az alperesnek a fellebbezésben előadott hivatkozásai (az elsőfokú eljárásban általa előadottakra, a megbízási díj összegszerűségét megalapozó tanúvallomások hiányára, a munkáltatónál irányadó díjazási gyakorlatra, illetve arra, hogy a felperes a Hszt. által felsorolt kiemelt felelősségben eljáró vezető, valamint középvezető beosztáshoz tartozó feladatokat nem, csupán a C, illetve D beosztáshoz tartozó feladatokat végzett beosztásán felül, stb.) a fellebbezés elbírálása során nem vehetők figyelembe, az elsőfokú bíróság mérlegelése a másodfokú vizsgálat korlátjaira tekintettel (Kp. 108. §) nem volt felülvizsgálható.

[26] Mindezekre figyelemmel a Kúria a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Záró rész

[27] A pereszes alperes a Kp. 35. § útján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdés és 102. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja, 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyérték és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[28] Az alperes az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentességben részesül, ezért a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték – a Kp. 35. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel – az állam terhéen marad. Az Itv. 46. § (1) bekezdése értelmében az illeték alap után az illeték mértéke ítélet elleni fellebbezés esetében 8%. Az illeték alap a pertárgy értéke (2.241.700 forint), a fellebbezési eljárás illetéke ennek 8%-a (179.336 forint).

[29] A Kúria a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 71. §-a alapján tárgyaláson bírálta el.

[30] A Kúria ítélete ellen sem fellebbezésnek, sem felülvizsgálatnak nincs helye [Kp. 99. § (1) bekezdés, 116. § d) pont].

Budapest, 2021. október 27.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Cséffán József s. k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s. k. bíró